Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelman hyväksyminen

Kaupunginhallitus 10.06.2026 § 131

Tiivistelmä: Kaupunginhallitus hyväksyy ensi vuoden talousarvion ja kahden seuraavan vuoden taloussuunnitelman laadintaohjeen ja -aikataulun noudatettavaksi.

Valmistelija/lisätietoja antaa:
hallintojohtaja Jaana Hölsö, puh. 02 474 5210

Kuntalain (110 §) mukaan valtuuston on hyväksyttävä kunnalle seuraavan kalenterivuoden talousarvio vuoden loppuun mennessä. Samassa yhteydessä valtuusto hyväksyy myös taloussuunnitelman vuosille 2028–2029.

Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava niin, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja turvaavat edellytykset kunnan tehtävien hoitamiselle. Niissä asetetaan kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman tulee olla tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon sisällytetään toiminnan edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään, miten rahoitustarve katetaan.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava hyväksyttyä talousarviota.

Lähtökohdat vuoden 2027 talousarvion laadintaan

Paimion tilikauden 2025 tulos oli 1,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Se oli hieman (100t€) parempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 734t€ parempi kuin muutettu talousarvioon, mutta 1,5milj. euroa heikompi kuin 2024. Merkittävimpinä tekijöinä olivat toimintakulujen kasvu TE-uudistuksen myötä ja verotulojen junnaaminen paikallaan. Korkomenot laskivat lainamäärän kasvusta huolimatta, koska korkotaso laski. Vuoden 2025 tulos vähensi taseen kertynyttä ylijäämää, jota tilinpäätöksessä on nyt 13,7 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa noin 68,6 miljoonaa euroa, kasvua noin 7 miljoonaa euroa vuodesta 2024. Lainakanta per asukas oli vuoden 2025 lopussa noin 6 064 euroa.

Vuoden 2026 talousarviossa alijäämä on alkuvuoden talousarviomuutosten jälkeen 1,3 miljoonaa euroa. Talousarvion laadintaohjetta valmisteltaessa vuoden 2026 talousarviossa pysyminen vaatii tiukkaa talouskuria loppuvuodelle. Ensimmäisen kolmenneksen toimintakulut ovat koko kaupungintasolla kaikissa tiliryhmissä toteutuneet yli talousarvion, toki perinteisesti kesäaika on tasannut tilannetta. Lainamäärä on tällä hetkellä noin 71 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.6.2026 kokouksessaan uuden strategian vuosille 2027 – 2030. Strategiaa sovelletaan vuoden 2027 talousarvion laadinnan yhteydessä. Strategiassa keskeiseksi ja ensimmäiseksi tavoitteeksi valikoitui talouden tasapaino ja arkijärki. Strategiassa mainittuja toimenpiteitä tasapainon saavuttamiseksi ovat mm. säästö- ja tehostusideat, prosessien sujuvoittamis-operaatio, roolien/työtehtävien katselmukset/uudelleenjärjestelyt ja sijaisjärjestelyt, palveluiden ja projektien analysointi ja priorisointi, palveluverkon ja rakennuskannan katselmus sekä tiedolla johtamisen kehittäminen.

Talousarvion laadinnassa kaikkien lautakuntien tulee tarkastella kriittisesti omia toimintojaan sekä perusteellisesti ja luovasti pohtia, miten lakisääteisiä palveluja voidaan tuottaa nykyistä tehokkaammin ja taloudellisemmin. On myös pohdittava miten suhtaudutaan ei-lakisääteisten palveluiden tuottamiseen. Kaikkien palveluiden osalta on mietittävä millä laatutasolla niitä tuotetaan.

Lautakuntien on käsiteltävä taloussuunnitelmaehdotuksensa lokakuun alkuun 2026 mennessä. Perinteisen aikataulun mukaan kaupunginhallitus käsittelee talousarvioita 28.10.2026 kokouksessaan ja tekee ehdotuksensa valtuustolle 4.11.2026 kokouksessa. Talousarvio käsitellään valtuustossa 11.11.2026. Vuoden 2027 kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosentit päätetään kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa samoissa kokouksissa. Veroprosentit tulee ilmoittaa Verohallinnolle 17.11.2026 mennessä.

Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028 - 2029 taloussuunitelman laadintaohje ja -aikataulu täydennetään esityslistalle maanantaina.

Esittelijä: vt. kaupunginjohtaja Turpela Nina-Mari

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus hyväksyy vuoden 2027 talousarvion laadintaohjeen ja -aikataulun toimialojen noudatettavaksi.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti velvoittaa lautakuntien ja tulosalueiden valmistelijoita keräämään henkilöstöltä ideoita ja ehdotuksia toimintojen uudelleen järjestämiseksi ja tehostamiseksi. Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 29.10.2026 § 192

Tiivistelmä: Kaupunginhallitus aloittaa vuoden talousarvion 2027 ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelman käsittelyn ja tekee esityksensä kaupunginvaltuustolle.

Valmistelija/lisätietoja antaa:
hallintojohtaja Jaana Hölsö, puh. 02 474 5210
Lautakunnat ovat tehneet talousarvioesityksensä. Yhteenveto

lautakuntien ehdotuksista esiteltiin valtuustoseminaarissa 6.10.2026.

Lautakuntien esitysten jälkeen vuosikate oli 2 110 040 euroa ja tilikauden alijäämä 1 695 760 euroa. Lautakuntien ehdotusten perusteella lainamäärän vähennys on miljoona euroa.

Kaupunginjohtajakäsittelyn aikana lautakuntien esitykset on käyty perusteellisesti läpi ja tehty talousarviota tasapainottavia toimenpiteitä, joiden yhteisvaikutus on 928475 euroa. Kaupunginjohtajan esityksessä vuosikate on 3 038 715 euroa ja tilikauden alijäämä 767 285 euroa. Kaupunginjohtajan esitys ei sisällä veronkorotuksia vuodelle 2026.

Viime vuosien poikkeuksellisen suuret investoinnit ovat valmistuneet. Vuosien 2024 - 2025 nettoinvestoinnit olivat 22,2milj. euroa ja vuoden 2026 investoinnit 4,2milj. euroa. Kyseisten vuosien suurimmat investoinnit ovat olleet Oinilan päiväkoti, Kriivarin koulun uudisrakennus ja ”vanhan” koulun peruskorjaus sekä sisäliikuntahalli. Investointiohjelmassa ensi vuosi on välivuosi: painopiste on infrapuolen investoinneissa. Nettoinvestoinnit ovat vain 0,9 milj. euroa. Talonrakennuksen investoinnit siirrettiin pois investointiohjelmasta odottamaan työnalla olevan tilaverkkoselvityksen tuloksia. Ensi vuoden aikana lainamäärän arvioidaan vähenevän 2,4 milj.eurolla.

Taloussuunnitelman laskelmissa suunnitelmavuosille 2028 – 2029 ei ole arvioitu veronkorotuksia.

Esityslistan oheismateriaalina on kaupunginjohtajakäsittelyn muistio, josta ilmenee tehdyt muutokset. Toimialajohtajat, varhaiskasvatus-johtaja ja kirjasto- ja kulttuurijohtaja ovat kokouksessa paikalla esittelemässä oman vastuualueensa talousarviota.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Turpela Nina-Mari

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus aloittaa vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelman käsittelyn.

Päätös: Puheenjohtaja avasi keskustelun. Kaupunginjohtaja alusti talousarvioprosessin sujumisesta ja esitti kiitokset talousarvion laadintaan osallistuneilla. Sen jälkeen käytiin toimialakohtainen käsittely, jonka aikana paikalla oli ao. toimialajohtaja tai lautakunnan esittelijä esittelemässä talousarviota ja vastaamassa kysymyksiin. Kaupunginhallitus totesi, että vuoden 2027 talousarviokirja on nyt käyty kokonaan läpi ja sisällön puolesta hyväksytty. Käsittelyn aikana ei tehty muutoksia talousarviokirjaan. Kaupunginhallitus antaa esityksensä kaupunginvaltuustolle ensi viikon kokouksessa.

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 04.11.2026 § 209

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Turpela Nina-Mari

Päätösehdotus: Kaupunginhallituksen esitys kaupunginvaltuustolle:
Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelman.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 11.11.2026
486/02.02.00/2026

Päätösehdotus:
Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelman.

Päätös: